

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Academie voor Muziek, Woord en dans
te MAASMECHELEN**

Hoofdstructuur deeltijds kunstonderwijs

Instellingsnummer 50187
Instelling Gemeentelijke Academie voor Muziek, Woord en dans
Directeur Marc PRILS
Adres Zetellaan 50 - 3630 MAASMECHELEN
Telefoon 089-76.97.77
E-mail kunstacademie@maasmechelen.be
Website www.kunstacademiemaasmechelen.be

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Maasmechelen
Adres Heirstraat 239 - 3630 MAASMECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 03-11-2014, 04-11-2014, 05-11-2014, 06-11-2014, 07-11-2014, 08-11-2014

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 08-11-2014

Datum bespreking verslag met de instelling 22-01-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Luc PONET

Teamleden Hilde QUIX, Rieka HÉRIE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Muziek: algemene muzikale vorming	8
3.1.1.2 Muziek: ensemble/jazz & lichte muziek.....	10
3.1.1.3 Muziek: instrument dwarsfluit.....	11
3.1.1.4 Muziek: instrument piano	12
3.1.1.5 Muziek: instrument trompet.....	14
3.1.1.6 Muziek: instrumentaal ensemble	15
3.1.1.7 Muziek: koor	16
3.1.1.8 Muziek: vocaal ensemble.....	17
3.1.1.9 Woordkunst: algemene verbale vorming	19
3.1.1.10 Woordkunst: literaire creatie.....	21
3.1.1.11 Woordkunst: repertoirestudie woordkunst.....	22
3.1.1.12 Woordkunst: toneel	23
3.1.1.13 Woordkunst: voordracht.....	24
3.1.1.14 Dans: artistieke training.....	26
3.1.1.15 Dans: dansinitiatie.....	28
3.1.1.16 Dans: hedendaagse dans	29
3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	30
4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?	32
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	32
4.2 Evaluatiepraktijk.....	33
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE	34
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE	36
6.1 Wat doet de academie goed?	36
6.2 Wat kan de academie verbeteren?	36
6.3 Wat moet de academie verbeteren?	37
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	38

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de academie

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de academie,
3. het algemeen beleid van de academie.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele academie aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de academie een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opties/instrumenten.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - het onderwijsaanbod
    - de uitrusting
    - de evaluatiepraktijk
    - de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de academie na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de academie voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de academie voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de academie om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de academie de doelen en gaat de academie dit na?
  - ontwikkeling: heeft de academie aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de academie aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de academie. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de academie of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de academie of van structuuronderdelen als de academie binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de academie of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de academie de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de academie de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de academie het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de academie of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De academie mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Gemeentelijke Academie voor Muziek, Theater en Dans van Maasmechelen kent een sterke, geschiedenis en traditie die zich weerspiegelt in de mooi gerestaureerde en aangepaste mijngebouwen waarin ze samen met de Academie voor Beeldende en Audiovisuele Kunsten is gevestigd. Omwille van een structureel tekort aan beschikbare ruimten maakt o.a. de integrale dansafdeling geen deel uit van deze kunstencampus, maar is deze afdeling gevestigd in het cultuurcentrum. Naast de hoofdschool zijn er negen wijkafdelingen, verspreid over het gehele grondgebied van Maasmechelen en de deelgemeenten. Momenteel telt de academie om en bij de 1254 cursisten (999 effectieve leerlingen), verdeeld over een grote studierichting Muziek (706 cursisten), een jonge studierichting Dans (278 cursisten) en een studierichting Woord die eerder klein is in verhouding tot beide andere studierichtingen (94 cursisten). Het leerlingenaantal groeit nog steeds aan. De leerlingen komen hoofdzakelijk uit Maasmechelen (867 van de 999 leerlingen). Twaalf nationaliteiten zijn vertegenwoordigd, met maar liefst 142 leerlingen die de Nederlandse nationaliteit hebben.

Het erkenningsonderzoek richt zich op de opleidingen en leerinhouden van de drie studierichtingen en op het beleid inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De opleidingen in de **studierichting Muziek** zijn georganiseerd rond twee stijldifferentiaties: klassieke muziek en jazz & lichte muziek. De vakken dwarsfluit, piano, trompet, algemene muzikale vorming, koor, vocaal ensemble, instrumentaal ensemble en ensemble/jazz & lichte muziek stonden in de focus. Al deze vakken voldoen aan de erkenningsvoorwaarden. De permanente aandacht voor onderwijsontwikkeling, voor interne kwaliteitszorg, de aandacht voor artistieke kwaliteit op elk niveau, samen met een goede schoolorganisatie en een doelgericht, actief personeelsbeleid, zorgen voor een goed evenwicht tussen kennis, vaardigheid en attitude bij de leerlingen. Dit resulteert in een grote tevredenheid, een sterke beleving, ervaringsgerichtheid en veel musiceervreugde. In de **studierichting Woord** stonden de vakken algemene verbale vorming, voordracht, toneel, literaire creatie en repertoirestudie in de focus. In de vakken toneel, literaire creatie en repertoirestudie worden de leerplandoelstellingen gerealiseerd. De verbindingen die gemaakt worden tussen de praktijkvakken en het vak repertoirestudie zijn sterk en ondersteunend. Voor de vakken algemene verbale vorming (avv) en voordracht worden de leerplandoelstellingen niet gehaald. Er is een gebrek aan verticale en horizontale leerlijnen en aan implementatie van spreektechnische aspecten voor het vak avv. In de klassen voordracht stroken de leerinhouden niet steeds met de leerplannen. In de **studierichting Dans** stonden artistieke training, dansinitiatie en hedendaagse dans in de focus. Het aanbod aan doelstellingen in artistieke training is zeer gevarieerd per leerjaar en per optie. Leerlingen krijgen veel kansen om zich artistiek te ontplooiën en worden hierin goed begeleid. De jongste leerlingen beleven heel wat dansplezier in hun ontdekking van bewegingen. De leefwereld van leerlingen wordt telkens als uitgangspunt genomen. De optie hedendaagse dans is nog volop in opbouw. Hierdoor mist deze optie een duidelijk zicht op de finaliteit waardoor de vooropgestelde doelstellingen niet concreet genoeg omschreven zijn. Voorlopig slaagt deze optie er niet in om op een kwaliteitsvolle manier de doelstellingen te realiseren. Het inhoudelijk sterke vakoverleg van het dansteam geeft voldoende garantie om dit tekort bij te sturen. Daardoor wordt deze opleiding gedelibereerd. De systematische aandacht en zorg voor **bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne** is uitstekend. De academie krijgt voor deze erkenningsvoorwaarde een gunstig advies.

In het kader van het **kwaliteitsonderzoek** werden twee procesindicatoren in de focus geplaatst: deskundigheidsbevordering en evaluatiepraktijk. De academie heeft een visie op korte en op langere termijn uitgeschreven in verband met de **deskundigheidsbevordering** (professionalisering en nascholing). De ontwikkelingen die daarin opgenomen zijn, stimuleren tot initiatief, bij zowel jonge als meer ervaren leerkrachten. Voor wat betreft de **evaluatiepraktijk** wordt momenteel gewerkt met een geheel nieuw project in functie en ter ondersteuning van competentie-ontwikkelen kunstonderwijs. Het is de bedoeling dat de evaluatie wordt afgestemd op de leerdoelen, de jaarplannen en de individuele ontwikkelingstrajecten. Het geheel zal na een jaar proefdraaien geëvalueerd en desgevallend bijgestuurd worden om verder te kunnen ontwikkelen binnen een geïntegreerd leerlingvolgsysteem. Er werd een inbreuk op de regelgeving vastgesteld voor wat betreft de samenstelling van de jury voor enkele eindexamens in de studierichting Woord.

Voor wat betreft het **algemeen beleid** van de academie kunnen we uitgaan van een sterk beleidsvoerend vermogen dat, aangestuurd vanuit de directie, in nauw overleg met coördinatoren, vakgroepen en lerarenteam, steunt op een participatieve werking. Hiermee werd vanuit een consistente artistiek pedagogische visie een dynamisch artistiek pedagogisch project uitgewerkt dat, samen met een overtuigend schoolwerkplan, bepalend is voor de schoolcultuur. De besluitvorming gebeurt in overleg met alle beslissingsorganen op de verschillende niveaus: van inrichtende macht tot op het klasniveau. De directie is daarbij zowel de stuwende als de sturende factor. De visie en de praktijk in verband met interne kwaliteitszorg is een mooi voorbeeld van goede praktijk, met uitzondering voor de aandacht voor de studierichting Woord, waar te weinig ingezet wordt op de specifieke artistieke opleiding.

De academie krijgt een gunstig advies voor de studierichtingen Muziek en, na deliberatie, voor Dans. Voor de studierichting Woord krijgt ze een beperkt gunstig advies. Zoals eerder al vermeld is er ook een gunstig advies voor woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opties/instrumenten en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus

Muziek

- instrument dwarsfluit
- instrument piano
- instrument trompet
- algemene muzikale vorming
- koor
- instrumentaal ensemble
- vocaal ensemble
- ensemble/jazz & lichte muziek

Woordkunst

- algemene verbale vorming
- toneel
- voordracht
- repertoirestudie woordkunst
- literaire creatie

Dans

- hedendaagse dans
- artistieke training
- dansinitiatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opties/instrumenten het volgende op.

3.1.1.1 Muziek: algemene muzikale vorming

Voldoet

De algemene muzikale vorming is zeer ervaringsgericht (waarnemen, zingen, voelen, etc.), kindvriendelijk en georiënteerd op de leerplandoelstellingen. De leerinhoud is niet stijlgebonden, met ruimte voor creativiteit en een breed stijlbewustzijn. Er is veel musiceerplezier en er wordt gewerkt met een sterke doelgerichtheid.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

Een grote meerderheid van de leerlingen legt de volledige lagere graad af, maar de doorstroom van de lagere graad naar de middelbare graad vertoont uiteindelijk een verhouding van 1 op 3 (grosso modo, van L1 tot M3). Meerdere oud-leerlingen stroomden uiteindelijk door naar het hoger kunstonderwijs om nadien als leraar terug in te stromen in de eigen academie. Dit is mee bevestigend voor de impact en de draagkracht van de basisopleiding en de tevredenheid over de eigen opleiding.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

De leerinhoud is traditioneel en correct volgens de verwachtingen van het minimumleerplan en door de vakgroep omgezet in een jaarplan (cfr. supra). Doelstellingen en leerinhoud zijn geordend volgens algemene doelstellingen en vakgerichte doelstellingen. Aspecten van kennismaking en ervaring met stijldifferentiëring zijn opgenomen in het leerplan en komen sporadisch aan bod, in meerdere of in mindere mate, afhankelijk van de leerkracht. De specifieke vakinhoud is verder evenwichtig gedoseerd over de vier leerjaren. De ontwikkeling van het muzikaal gehoor en de intonatie, ritme en maat, articulatie, natuurlijke expressiviteit en interpretatie, creatief musiceren, improviseren en aandacht voor 'het wakkere lichaamsgevoel'(sic) ... komen in de amv structureel aan bod. Dit al naar gelang het potentieel van de klasgroep en afhankelijk van het temperament en het enthousiasme van de leerkracht. Er is een sterke horizontale samenhang en functionele interactie tussen de volledig complementaire vakken amv en samenzang. Voor het vak samenzang wordt eveneens een gezamenlijk jaarplan gehanteerd. Dit is quasi identiek aan de goedgekeurde minimumleerplannen en voldoet aan de leerplandoelstellingen. Voor de gemotiveerde leerlingen bestaat de mogelijkheid een meer doorgedreven vorm van samenzang te genieten onder de noemer 'jeugdkoor'. Hiervoor engageren ze zich een uur per week extra, onder leiding van de leerkracht zang (cfr. infra). Vanzelfsprekend bevordert dit initiatief het vocale denken in het musiceren, ook voor instrumentalisten, en dat vanaf het prille begin van de opleiding.

Onderwijsorganisatie

Groeperingsvorm

Onderwijstijd

De algemene muzikale vorming (amv) voor jongeren wordt aangeboden op zeven lesplaatsen, waarvan vier het volledige traject (de vier leerjaren) aanbieden. Op één lesplaats wordt nu enkel het tweede jaar (amv L2) aangeboden. Voor de volwassen leerlingen is er enkel een opleiding in de hoofdschool.

Uitrusting
Leermiddelen en ICT
Logistiek

De hoofdschool is voorzien van een uitstekend uitgeruste, inspirerende en voldoende grote amv-klas (klas 19) waarin alle eigentijdse, noodzakelijke leermiddelen (smartboard, internet, digitale piano, aangepast meubilair, speelse, inspirerende decoratie, ...) aanwezig zijn. In de nieuwe schoolgebouwen van Leut (BaO) beschikt de academie over de nodige ruimte en leermiddelen, aangepast aan de noden van het vak. Het ergonomisch meubilair is op maat van de kinderen. De digitale piano en het nieuwe smartboard (nog niet ingesteld voor gebruik met notenbalken!) voldoen in functie van het bereiken van de leerdoelstellingen. In Boseind zijn de gebruikelijke leermiddelen beperkt, dit in een klas die weinig mogelijkheid biedt tot eigenheid of herkenbaarheid.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar

De resultaten van de opleiding komen tegemoet aan de verwachtingen van een degelijke basisvorming, met ruimte voor individueel onderscheid en differentiëring, al naargelang de talenten en de attitude, respectievelijk de inzet van de leerlingen.

Op het einde van het eerste semester en op het einde van het jaar worden proeven georganiseerd. Deze zijn voor al de leerlingen van hetzelfde jaar identiek, ongeacht de lesplaats. Dit maakt interne, horizontale doorstroom perfect mogelijk. De examenprogramma's zijn op academieniveau vastgelegd. Deze voldoen aan de leerdoelstellingen: een zangproef, een gehoorproef en een theoretische proef. Het is de vrijheid van elke leraar om een aanvullende voorbereide proef of jaarwerk te organiseren. Tijdens de klasbezoeken wordt vastgesteld dat de parate kennis van de meeste leerlingen zeer goed is en dat er behoorlijk wat aandacht gaat naar het zingen en daardoor ook het ervaren van 'muziek'. Dit bevestigt, samen met de resultaten via de evaluatiepraktijk, dat de in de vakgroep gelegde focus in het jaarplan weloverwogen, effectief en functioneel (zowel doelgericht als doeltreffend) is gelegd.

De vakgroep werkte een beschrijvende nota uit over de evaluatie van het vak amv. Daarin opgenomen zijn bijvoorbeeld het puntensysteem bij het verbeteren van dictees en van theorie.

Een 'inspiratiedocument' voor de leerlingenevaluatie gaat uit van de recent op academieniveau geactualiseerde visie omtrent evalueren. De vakman, de performer, de samenspeler en het unieke ik zijn de indicatoren waaraan deze evaluatiepraktijk is opgehangen. Het geheel van de evaluatievorm draagt bij tot een evenwichtige, representatieve, valide en geloofwaardige evaluatie.

Rapporteringspraktijk

De beoordelingscriteria op de evaluatiefiche vormen een duidelijk referentiekader voor de appreciatie/beoordeling van de individuele evolutie van elke leerling. Er is aandacht voor attitude (medewerking, aandacht, vorderingen, zelfstudie) en voor specifieke, vakgerichte parameters (leesvaardigheid, ritmiek, gehoorvorming, theorie, intonatie, zang).

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

Aansluitend op het zorgbeleid van de academie is er een bijzondere 'zorgklas' op niveau L4. Hier wordt voor de leerlingen met leer- of assimilatieproblemen dieper ingegaan op de verwerving van een aantal brede basisvaardigheden voor theorie en zang, en het leren beheersen van meer primaire ritmes of ritmecombinaties. Er wordt daarvoor een alternatief, afgeslankt jaarplan gebruikt, afgeleid van het minimumleerplan. Daartegenover staan dan wel een herwonnen musicerplezier, een hernieuwde motivatie en enthousiasme bij de leerlingen. De zorgklas werkt uiteraard bijzonder ondersteunend en draagt bij tot welbevinden, tevredenheid en leerlingbehoud.

3.1.1.2 Muziek: ensemble/jazz & lichte muziek

Voldoet

Hoewel de optie jazz & lichte muziek in de academie werd omgevormd tot afdeling pop & jazz, is het leertraject voor het vak ensemble binnen deze stijldifferentiëring zeer breed en kwaliteitsvol ontwikkeld. De veelkleurigheid van de opleiding, met op elk niveau aandacht voor zeer uiteenlopende aanvangs- en ontwikkelcompetenties, draagt bij tot het realiseren van de onderwijsdoelstellingen. Er heerst een aangename musiceervreugde en een grote tevredenheid, hetgeen leidt tot een sterk engagement.

Outputgegevens	De afdeling pop & jazz kent een goede output. De leerprestaties, de
<i>Leerprestaties</i>	leerlingtevredenheid en het enthousiasme zijn goed, net zoals het engagement
<i>Outcomes</i>	van de leerlingen en de leraars. De doorstroomcijfers, uiteraard ook gekoppeld
<i>Vervolgonderwijs</i>	aan de instrumentale opleiding zijn goed. Met 57 leerlingen en 9,6% van de
<i>Tevredenheid</i>	leerlingen staat deze afdeling sterk boven het Vlaams gemiddelde van 5,46%. De intensiviteit van de lessen en uiteraard ook het klinkende resultaat zijn zeer overtuigend en van een goed niveau. Het effect en de resultaten voldoen aan de erkenningsvoorwaarden. De doorstroom naar specifieke segmenten van de amateurkunst (koren, big band, harmonie, fanfare, combo's en groepen) is groot.
Onderwijsaanbod	De leraars/vakdeskundigen van de optie jazz & pop bieden heel veel
<i>Volledigheid</i>	differentiatie aan: rock, fusion, old school, ... Het goedgekeurde (raam-)
<i>Evenwicht</i>	leerplan werd op het niveau van de vakgroep omgezet in een leerplan ensemble
<i>Referentiekader</i>	pop & jazz of koor pop & jazz. De doelstellingen en de leerinhoud zijn
<i>Planning</i>	ondergebracht in algemene doelstellingen en in vakgerichte doelstellingen. De
<i>Verticale en horizontale</i>	algemene doelstellingen zijn identiek voor al de vakken in de studierichting
<i>samenhang</i>	Muziek. De specifieke of vakgerichte doelstellingen zijn per optie zeer algemeen
<i>Klasmanagement</i>	gehouden waardoor er weinig handvaten zijn voor een daadwerkelijk leertraject.
<i>Actief en constructief leren</i>	De jaarplannen zijn daarin meer precies. De vermelde 'te ontwikkelen competenties' worden via een selectief repertoire ontwikkeld.
Onderwijsorganisatie	De opleidingen worden op maat gegeven. Deze opleidingen neigen dan soms wel
	eens eerder naar repetitiesessies - zoals bijv. bij ChordLab - dan naar instructieve,
	inspirerende en coachende contactmomenten in een constructief leertraject. Dit
	laatste gebeurt vooral in de meer evenwichtig samengestelde, specifieke
	bezettingen. Zo is bijvoorbeeld de differentiatie 'close harmony Pop & Jazz' een
	mooi voorbeeld van goede praktijk voor wat betreft het globale
	kwaliteitsstreven, een goede outcome en een hoge graad van welbevinden en
	tevredenheid.
	Qua niveau en ambitie loopt de samenstelling van de groepen/combo's/
	ensembles soms erg uiteen. Het wervingspotentieel om tot evenwichtige
	combosamenstellingen te komen is relatief beperkt. Blazers, toetsenisten,
	gitaristen, bassisten, drummers en zangers zijn niet altijd in parallelle kwaliteiten
	of niveaus beschikbaar voor een brede inzetbaarheid. Desalniettemin wordt er
	zeer intensief, kwaliteitsvol werk geleverd dat het niveau stap voor stap naar
	boven stuwt. Dit draagt soms bij tot een objectief trager leerproces, dat
	structureel wordt opgevangen door het initiatief ChordLab en daardoor een
	groot rendement krijgt. ChordLab is een invulling die vanuit een bepaalde
	technische, artistieke of motorische beperking intrinsiek meer in de diepte gaat
	en daardoor aan kwaliteit wint.
	Meerdere pianisten volgen het vak begeleidingspraktijk jazz/pop in plaats van
	samenspel/ensemble/combo. Dit resulteert in een uitstekende voorbereiding
	voor participatie aan ensembles, zeker ook dankzij de brede, vormende visie die
	uitgaat van de opleiding begeleidingspraktijk.

Het vocaal ensemble jazz, dat binnen de academie ressorteert onder de opleiding ensemble jazz & lichte muziek en er bekend staat onder de noemer close harmony pop & jazz, is een groep van vier studenten hogere graad zang pop & jazz. Alle vier zingen ze ook in het koor pop & jazz, waardoor de close harmony feitelijk een vrijblijvende optie is, als surplus bij de opleiding (bijkomende leerdoelen).

Uitrusting
*Leermiddelen en ICT
Logistiek* De klassen zijn voorzien van de nodige leermiddelen: internet, geluidsinstallatie voor weergave van vooraf opgenomen begeleidingen, versterkers voor de elektrische gitaren, digitale en/of akoestische piano, drums, notenbord, ...

Infrastructuur De klassen in de hoofdschool zijn veel te klein voor het werken met ensembles en combo's. Deze lokalen zijn niet aangepast aan de inhoud en de organisatie van het actuele kunstonderwijs.

Evaluatiepraktijk
*Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar* De visie over de evaluatie is mee opgenomen in het leerplan, m.a.w.: het leertraject en de evaluatie zijn op elkaar afgestemd. De jurysamenstelling voldoet aan de decretale vereisten en de examenprogramma's getuigen van zowel creativiteit als van inzicht in, en respect voor de te verwerven competenties zoals men deze uit het raamleerplan kan stileren. De behaalde resultaten zijn representatief voor de eerder geschetste output: valide en betrouwbaar.

Rapporteringspraktijk De beoordelingscriteria en de parameters voor de beoordeling en de evaluatie van de (individuele) leerlingen zijn vastgelegd op vakgroepniveau. Deze informatie is zeer concreet en is gecommuniceerd met de leerlingen.

Leerbegeleiding
*Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem* Het leerplan, de jaarplannen, het integrale evaluatiedossier, de evaluatiefiche en de leraarsagenda (afhankelijk van de leraar) zijn sterk op mekaar afgestemd en vormen daardoor samen een uitstekend leerlingvolgsysteem. De actualisering van het integrale leerlingvolgsysteem is momenteel op academieniveau volop in ontwikkeling.

3.1.1.3 Muziek: instrument dwarsfluit

Voldoet

De leerdoelen worden bereikt en het vak voldoet aan de erkenningsvoorwaarden. Er wordt op een zeer degelijke, evenwichtige, inspirerende manier gewerkt, niet alleen aan alle aspecten van het dwarsfluitspel, maar ook aan de vorming als mens en musicus. Een goede doorstroom van leerlingen zorgt voor lange, weloverwogen leertrajecten op basis van een sterk leerplan, dit tot grote tevredenheid van alle betrokkenen.

Outputgegevens
*Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid* Met 33 leerlingen vertegenwoordigt de dwarsfluitklas 5,6% van het leerlingenaantal, hetgeen 0,53% onder het Vlaams gemiddelde is. Er is een goede doorstroom binnen en tussen de graden, evenals naar het hoger kunstonderwijs. Een regelmatig herinstroom van oud-studenten die inmiddels professionele musici werden gebeurt bijvoorbeeld onder de vorm van stages, als interimaris of als nieuwe leerkracht. Daarnaast is er sporadisch een herinstroom voor altfluit. Elk studietraject wordt zorgvuldig, professioneel begeleid en afgewerkt. Eindexamens worden niet alleen beschouwd als hoogtepunten van een ontwikkelingsproces, maar ook als belangrijke (tussentijdse) barometers voor artistieke en technische vorderingen of ontwikkelingen in relatie tot verfijnde, na te streven bijkomende leerdoelen. Dit resulteert in een uitstekende outcome.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Met een sterk jaarplan, helemaal afgestemd op de te ontwikkelen competenties zoals verwacht vanuit het minimum leerplan, wordt zeer geïntegreerd gewerkt: musiceren als gesamt-kunst, waarbij de fysieke (de houding, de ademhaling, ...), de mentale (het kennen, de luisterbereidheid, de achtergrondkennis, de referentiekaders, ...) en de emotionele aspecten en invloeden (de interpretatie, het breed vizier, het gevoelsmatige, ...) in een mooi evenwicht op mekaar zijn afgestemd. Er is een bewuste transfer en uitwisseling of kruisbestuiving van informatie, ervaringen en reeds ontwikkelde kennis en vaardigheden uit andere opleidingen (amv, samenspel, ams, ...). De vakgroep werkt uitstekend samen, met de neuzen in dezelfde richting. Op het einde van elke les zijn er duidelijke afspraken i.v.m. verwachtingen en 'to do's' (agenda). Dit resulteert in een zeer actief, constructief en dus ook effectief leren.
Onderwijsorganisatie	De getalenteerde en gemotiveerde leerlingen krijgen het statuut 'jong talent', met daarbij horend een meer uitgebreide lestijd, op individuele basis.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De leeromgeving (klas) is gepast en sfeervol ingericht en gedecoreerd met aan het vak gerelateerde elementen. Alle nodige leermiddelen zijn aanwezig.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De nieuwe, recent ontwikkelde visie over evaluatie wordt gewetensvol toegepast. De resultaten zijn objectief, goed geargumenteed en stevig onderbouwd. De jurysamenvatting voldoet aan de decretale vereisten.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Elke leerling wordt op een persoonlijke manier begeleid en geïnspireerd zodat de individuele kwaliteiten optimaal ontwikkeld worden. De aspirant-musici worden in hun totale persoonlijkheid geobserveerd en begeleid, vanuit een eerder holistische visie. De jaarplannen, het integrale evaluatiedossier, de evaluatiefiche en de leraarsagenda (afhankelijk van de leraar) zijn goed op mekaar afgestemd en vormen daardoor samen een uitstekend leerlingvolgsysteem. De actualisering van het integrale leerlingvolgsysteem is momenteel op academieniveau volop in ontwikkeling.

3.1.1.4 Muziek: instrument piano

Voldoet

De piano-opleiding voldoet aan de erkenningsvoorwaarden. De leerdoelen worden op voldoende wijze bereikt. Er wordt gezamenlijk gestreefd naar kwaliteit op elk niveau en naar ieders mogelijkheden.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	De afdeling piano maakt ongeveer 1/5 uit van het gehele studietoelaat. Het leerlingenaantal heeft een ietwat grillig verloop gekend de voorbije jaren. De instroom blijft op peil en corrigeert zichzelf. Er zijn momenteel 129 leerlingen, hetgeen staat voor 21% van het totaal aantal leerlingen in de studierichting Muziek. Het Vlaams gemiddelde hiervoor is 29,74%. De contacten tussen leraars en leerlingen zijn goed, positief en pro-actief. Dit resulteert in een goede tevredenheid. Er is een goede outcome in de richting van optredens op academieniveau. Participatie aan wedstrijden of festivals gebeurt eerder sporadisch.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Op academieniveau werd een matrix ontwikkeld als kader voor de relatie leerplan – jaarplan – persoonlijk ontwikkelingsplan – evaluatie. Elke vakgroep geeft aan deze matrix een specifieke invulling wat betreft gezamenlijke doelstellingen en leerinhoud. Dit plan respecteert het erkende minimumleerplan en streeft naar horizontale links met de parallelle opleidingen. Het jaarplan is niet alleen verticaal gericht, op het afleggen van een relevant studietraject, maar ook horizontaal, met verwijzingen naar kennis en vaardigheden uit andere vakken (amv, amc, samenspel, ...). Er is voldoende ruimte voor de persoonlijke aanpak en de eigen methodiek van elke leraar. In enkele klassen mag, ondanks een uitstekend uitgewerkt jaarplan, meer aandacht uitgaan naar het fundament van goed pianospel, nl. een goede technische basis: handhouding, vingerhouding, toucher en toonvorming.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	In een pianoklas behoort een uitstekend lesinstrument te staan. De academie vervult daarin een voorbeeldfunctie. Helaas staat niet in elke (piano-)klas een passend instrument. Twee oude vleugelpiano's wachten al jarenlang op restauratie of vervanging. Momenteel wordt dit 'erfgoed' oneigenlijk gebruikt om muzieklessenaars of ander lesmateriaal op te stockeren. Uiteraard weegt het ontbreken van een goed lesinstrument op de output, denk maar aan een goede toonvorming en het daarbij horende klankresultaat. In functie van het groepsgericht-individueel onderricht is in elke klas een digitale piano voorzien die, mits gebruik van hoofdtelefoon, functioneel wordt gebruikt om 'in' te spelen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De academie voorziet standaard in een fiche 'evaluatiecompetenties'. Deze sluit aan bij de evaluatiepraktijk zoals recent ontwikkeld op academieniveau en is afgestemd op de leerplannen (cfr. supra). Verwijzingen naar de leerling als respectievelijk vakman, performer of samenspeler bieden ruimte voor een gepersonaliseerde feedback. Elk profiel wordt afgesloten met een appreciatie Onvoldoende, Voldoende, Goed, Zeer goed of Uitstekend. Voor de leraars is er een inspiratiedocument 'leerlingenevaluatie – competenties' per graad. Op het einde van het jaar, na de examens, worden uitsluitend punten gegeven (percentage op 100). De vakgroep piano ontwikkelde een uitstekend 'afsprakenkader toetsen' met een duidelijke visie en een bijzonder gedetailleerd ontwikkelde competentiematrix waarin horizontale leerlijnen worden uitgezet m.b.t. de leerplandoelen van de studierichting.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Voor elke leerling wordt een jaarplan opgesteld, opgesplitst per semester, dat ook geldt als een afsprakenplan, een soort studiecontract. Het voorziet in een beschrijvende rubriek voor wat betreft het af te leggen traject en de te ontwikkelen vaardigheden, en in een algemene rubriek voor wat betreft 'het unieke ik – wat vindt de leerling: individueel of klasreflectie'. Deze laatste rubriek is een reflectie van de leerling over verwachtingen, ambities en ervaringen met het oog op de persoonlijke ontwikkeling. De leerlingen houden een eigen klasagenda bij. Deze is in een mooie, gedrukte versie ter beschikking gesteld door de academie. Niet elke leerkracht wendt deze agenda aan als een communicatiemiddel over verbeterpunten of specifieke elementen waar de leerling tijdens de studie in de loop van de week rekening mee dient te houden. Soms is de informatie uitsluitend beperkt tot de naam van het boek (in initialen) met verwijzing naar nummers of pagina's, zonder componistennaam, titel, beweging of andere suggesties, tips, aanbevelingen. Elke leraar houdt een individuele leerlingenfiche bij, als een agenda van de wekelijkse lessen. Deze documenten of leraarsagenda's zijn niet gestandaardiseerd. Er circuleren evenwel enkele uitstekende voorbeelden die perfect passen in het leerlingvolgsysteem dat momenteel geactualiseerd wordt.

De actualisering van het integrale leerlingvolgsysteem is momenteel op academieniveau volop in ontwikkeling. Het professionalisme van de kunstenaars-pedagogen en de relatie tussen leraars en leerlingen dragen bij tot een uitdagende zorgzaamheid. Er dient vooral nog nagedacht te worden over de efficiëntie (doelgerichtheid) en het effect (doeltreffendheid) van het leerlingvolgsysteem.

3.1.1.5 Muziek: instrument trompet

Voldoet

Met een hernieuwd team wordt goed werk geleverd voor de heropbouw van een geloofwaardige trompetklas, helemaal vanaf het fundament en op basis van een degelijke artistiek-pedagogisch verantwoorde visie. Er is een sterke motivatie bij leerlingen en leraars en er wordt contentieus gewerkt op basis van een evenwichtig leerplan. De leerplandoelstellingen worden bereikt en de cursus voldoet aan de erkenningsvoorwaarden.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

De opleiding trompet kende doorheen de jaren een goed niveau met mooie successen. De laatste jaren werden behoorlijk veel leerlingen aangetrokken die niet meteen geïnteresseerd waren in een af te leggen leertraject (zgn. trajectleerlingen) maar die slechts voor een korte periode kwamen 'bijscholen'. Op zich resulteert dat in een interessante outcome maar deze situatie voldeed slechts gedeeltelijk aan de doelstellingen van het dko. Door een leraarswissel is dit gewijzigd, men zou kunnen zeggen 'hersteld'. De opleiding trompet staat daardoor momenteel aan het begin van een nieuw ontwikkelingstraject, met een nieuw team van kunstenaars-pedagogen (er zijn in de academie vakspecialisten voor klein koper, voor hoorn en voor groot koper). Daar waar er steeds ongeveer 15 à 16 leerlingen de klas bevolkten is dat in het schooljaar 2013-2014 teruggevallen op 9 leerlingen (cijfers bij de telling van februari 2014). Dit staat voor een terugval van 33%. Het brengt de trompetklas op 1,5% van het leerlingenbestand in de SR Muziek. Het Vlaams gemiddelde is 2,2%. Zoals hierboven reeds beschreven is de opleiding aan een remonte bezig. Er is meer aandacht voor de fundamentele basisvorming, voor alle leerlingentypes en voor kwaliteit op elk niveau. De inspectie heeft er vertrouwen in dat dit de doorstroom van trajectleerlingen op een positieve manier zal beïnvloeden en zowel de attractiviteit als de instroom voor het vak zal bevorderen. Door de specifieke aanpak waren er de voorbije jaren regelmatig leerlingen die na enige tijd sporadisch lessen (eerder masterclasses) te hebben gevolgd doorstroomden naar het hoger kunstonderwijs. Het zou echter niet helemaal correct zijn om deze leerlingen te beschouwen als producten van de academie.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

Aandacht voor een goede basisvorming is duidelijk van primordiaal belang. Het minimum leerplan wordt gerespecteerd en is vertaald in een academie-eigen leerplan dat sterk uitgediept en verfijnd is. Dit leerplan (ontwikkeld door de vakgroep) is zeer volledig en evenwichtig opgebouwd met duidelijke referenties naar passend repertoire, studies en oefeningen. Daarenboven is er een relatie tussen minimum leerplan, leerplan, jaarplan en evaluatie.

Uitrusting

Leermiddelen en ICT

Logistiek

De hoofdschool biedt een inspirerende, volledig uitgeruste leeromgeving. In de wijkafdeling Opgrimbie wordt gewerkt in een ruime klas, zonder verdere vakgebonden leermiddelen.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Op klasniveau wordt een permanente, stimulerende evaluatie bijgehouden en gecommuniceerd. De academie ontwikkelde een nieuwe, actuele visie omtrent de evaluatiepraktijk. De te ontwikkelen competenties worden daarin gecatalogeerd volgens bepaalde 'rollen'. Het is van belang dat op klasniveau niet de rollen worden geëvalueerd maar wel de achterliggende al dan niet ontwikkelde kennis, vaardigheden en attitudes. Deze zorgen er immers voor dat zich bepaalde rollen of typologieën kunnen aftekenen. Momenteel is dit een werk in ontwikkeling (cfr. infra: evaluatiepraktijk).
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De actualisering van het integrale leerlingvolgsysteem is momenteel op academieniveau volop in ontwikkeling. Het leerplan, de jaarplannen, het integrale evaluatiedossier, de evaluatiefiche en de leraarsagenda (afhankelijk van de leraar) zijn goed op mekaar afgestemd en vormen samen een uitstekend leerlingvolgsysteem dat bijdraagt aan zorgzaam en uitdagend kunstonderwijs. De klasagenda van de leraar is een mooi voorbeeld van digitaal leerlingvolgsysteem.

3.1.1.6 Muziek: instrumentaal ensemble

Voldoet

Vanuit een sterke traditie, aan de hand van een geactualiseerd jaarplan met duidelijke leerlijnen, ondersteund door de vorming van zeer gerichte, evenwichtige, herkenbare ensembles wordt leerling- en doelgericht gewerkt. Dit leidt dankzij een sterk engagement tot realisatie van de leerdoelen (en meer ...). De sterke dynamiek rond kwaliteitsvol ensemblespel draagt vanzelfsprekend bij tot een aangenaam speelplezier. Het vak voldoet aan de erkenningsvoorwaarden.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	De effectieve outcome van de leerprestaties bij de ensembles, de orkesten en de concertband van de academie wordt herkenbaar en zichtbaar (hoorbaar) door regelmatige concertoptredens, CD-opnamen, participatie aan (internationale) festivals, wedstrijden enzovoort. Enkele belangrijke, jaarlijks terugkerende projecten zoals de Proms, de concerten van de concertensembles, de concertreizen en de aanwezigheid op festivals in binnen- en buitenland zijn een van de belangrijkste vormen van representatie van de academie. De instrumentale ensembles van de verschillende opties (klassiek, jalm) spelen daarbij uiteraard een prominente rol. M.a.w.: de groepsgerichte component van het kunstonderwijs (cfr. het decreet van 1990) is een belangrijke doelstelling van de integrale opleiding. Op projectmatige wijze resulteert dit in o.a. een harmonieorkest (de concertband) van bijzonder hoog niveau en met een uitstekende kwaliteit. De academie genereert door haar sterke ensemblewerking een sterke uitstraling, lokaal, regionaal, nationaal en internationaal.
Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Elke samenspelgroep of elk instrumentaal ensemble werkt aan een duidelijk leertraject inzake de ontwikkeling van specifieke vaardigheden (competenties) ten dienste van het samen leren spelen. Het gaat daarbij om (h)erkenning van, en afstemming op alle parameters van de muziek: melodie, harmonie (samenklank), ritme, kleur, vorm. Achtergrondinformatie behoort als vanzelfsprekend tot de opleiding. Tips voor afstemming op de groep, het kijken en luisteren naar mekaar, het leggen van de juiste focus, uitnodiging tot overtuigende input en inlevingsvermogen enzovoort, vormen de bedding voor kwaliteitsvolle resultaten. Uiteraard vergeten we hierbij niet de belangrijke ruggesteun vanuit de instrumentopleiding. Verticale en horizontale werking zijn vanuit de artistiek pedagogische visie van de academie immers een conditio sine qua non. De communicatie en het actief overdragen gebeuren professioneel, gestoeld op kennis en ervaring, maar vooral leerlinggericht, actief en constructief. Stap voor stap wordt op een gedegen manier aan de leerdoelstellingen gewerkt. Elke leraar beschikt daarenboven over de leerplannen van al de vakken in de SR Muziek.

Onderwijsorganisatie	Elk ensemble is samengesteld in functie van zowel het leerproces als de artistieke verantwoording van de samenstelling. Zo is de organisatie van het vak instrumentaal ensemble gefocust op een ensemble voor houtblazers, een saxofoonensemble, een fluiten-ensemble, een strijkorkest, de koperblazers, het slagwerkensemble, ... en de concertband (projectmatig). Het fenomeen 'group teaching', waarbij meerdere leraars als coach participeren en daardoor ondersteunend werken tijdens repetities en uitvoeringen, wordt op een bijzonder constructieve, brede manier aangewend ten behoeve van de vorming van de leerlingen.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De academie beschikt over te weinig lokalen met voldoende oppervlakte en pedagogisch comfort voor groepsgerichte cursussen. De (huidige) beschikbare klassen zijn hoofdzakelijk geconcipeerd voor individuele lessen en amv/amc. De concertruimte (academiezaal) is hierop een uitzondering. Het gemis aan voldoende grote lokalen voor samenspel en instrumentaal ensemble heeft uiteraard invloed op het bereiken van de leerdoelstellingen. Het betreft hier een specifiek tekort dat om een dringende oplossing vraagt.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Elke leerling krijgt per semester een rapport met de evaluatie van zowel het engagement als de (leer-)prestaties. Op het einde van het jaar is er een eindrapport, respectievelijk een getuigschrift. Concertoptredens of deelname aan muziekwedstrijden (Vlamo, ...) worden, wanneer dit in de jaarplanning past, beschouwd als publieke examens, waardoor, samen met de appreciatie voor dagelijks werk, een evenwichtige en representatieve, betrouwbare beoordeling wordt gerealiseerd. Eindejaarsexamens gebeuren in aanwezigheid van een jury van externe deskundigen, vaak ook gekoppeld aan de publieke examens van de specifieke discipline (kopers, houtblazers, slagwerkers, ...). De evaluatiepraktijk is momenteel in een fase van herbronning en vernieuwing. Het effect van deze nieuwe visie is nog niet meetbaar maar tot op heden voldeed ze aan de voorwaarden van het decreet voor het kunstonderwijs.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Het leerplan, de jaarplannen, het integrale evaluatiedossier, de evaluatiefiche en de leraarsagenda (afhankelijk van de leraar) zijn goed op mekaar afgestemd en vormen samen een uitstekend leerlingvolgsysteem. De actualisering van het integrale leerlingvolgsysteem is momenteel op academieniveau nog in ontwikkeling.

3.1.1.7 Muziek: koor

Voldoet

Het doelgericht werken aan het vocaal aspect bij het musiceren is een relatief jonge beweging in de academie. Dit gebeurt op een zeer adequate manier en levert mooie resultaten op, gedragen door een motiverend zingplezier. De leerdoelen worden bereikt en er wordt voldaan aan de erkenningsvoorwaarden.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Het koor is een extensie van de amv en de samenzang. Aangevuld met enkele leerlingen die effectief zangles of stemvorming volgen gaat het hoofdzakelijk om jonge zangertjes, niveau lagere graad, die er voor opteren om een extra uur naar de hoofdschool te komen omdat ze het zingen in koor als een belangrijk aspect van hun muzikale vorming ervaren. In feite gaat het in dit vak over het streven naar, en bereiken van bijkomende doelstellingen die weliswaar helemaal in het verlengde liggen van het vak samenzang. Voor meerdere leerlingen is dit een toeleiding tot het volgen van zangles, voor anderen geldt het als een versterking of verdieping van hun muzikaal bezig zijn. De doorstroom naar vervolgopleidingen instrument of zang is quasi 100%.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Het onderwijsaanbod voor koor en vocaal ensemble is nog volop in ontwikkeling. Na de samenzang in de lagere graad is er voor jonge leerlingen die niet het hoofdvak zang volgen feitelijk (nog) geen gelegenheid om de opgebouwde vocale cultuur verder te zetten. Het vocaal ensemble (cfr. infra), dat eigenlijk een koor van volwassenen is, staat qua leeftijd immers net iets te ver af van de jongeren. Het huidige koor biedt staat weliswaar aan het begin van een ontwikkelingsproces maar biedt vanzelfsprekend goede perspectieven naar de toekomst. De in het leerplan vooropgestelde doelen worden bereikt. Er is aandacht voor al de fundamentele aspecten van het samen zingen in koorverband, hetgeen als een zeer belangrijke ervaring wordt beschouwd in het musiceren. Deze koorervaring, en daarbij ook het vocaal denken, dragen bovendien bij tot een bewuster musiceren in de instrumentale opleiding.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Het klein auditorium (klas 1), dat net groot genoeg is voor de kamermuzikale koorwerking, is zowel voorzien van tafels en stoelen in klasopstelling als van een ruim podium dat uitermate geschikt is voor de eerste ‘podiumervaringen’. De klas is tevens voorzien van een smartboard, een digitale piano en een geluidsinstallatie.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De academie staat voor wat betreft een geactualiseerde evaluatiepraktijk aan het begin van een ontwikkelingstraject. Het vormend aspect van de koorzang, op basis van vrijwillig engagement dan nog, wordt bij het competentiegericht evalueren voldoende naar waarde geschat maar kent nog geen specifiek evaluatiedocument. De resultaten zijn geloofwaardig, betrouwbaar en valide.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Het door jonge leerlingen spontaan en vrijwillig toetreden tot het koor is een bevestiging van de uitdaging en de zorgzaamheid waarmee aan de vocale (koor-) cultuur wordt gewerkt. Zingen is een rechtstreeks aanwenden van het lichaam en de geest als medium voor het zich artistiek uiten. De inspirerende (be-ge-)leiding van de koorzangers werkt zeer ondersteunend voor het bereiken van de leerdoelen, ook bij de andere vakken die de leerlingen volgen.

3.1.1.8 Muziek: vocaal ensemble

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden gerealiseerd doordat de vakken vocaal ensemble en zang volledig complementair zijn. De beide jaarplannen zijn in mekaar verweven en leiden zo tot het bereiken van de vooropgestelde leerdoelen en het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden. Horizontale en verticale samenwerking, een sterke motivatie en een groot zingplezier dragen bij tot een evenwicht met de nog zwakke realisatie van de te ontwikkelen vaardigheden als zelfstandigheid (meerstemmig zingen zonder begeleiding), intonatie en koorklank (sound).

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Het vocaal ensemble (3 heren en zes dames) is feitelijk een koor rond de leerlingen zang van de hogere en de middelbare graad, aangevuld met vrije leerlingen. Het wordt hierdoor moeilijk de leerdoelstellingen van het vak vocaal ensemble (d.i. uitsluitend bedoeld voor de hogere graad) in een zuivere vorm te bereiken. In een afgeleide vorm en aangevuld met bijkomende doelstellingen voor het vak zang (meer doorgedreven meerstemmigheid als een exponent van de groepsgericht-individuele zangpraktijk) worden de leerdoelstellingen voor het vak vocaal ensemble voor de leerlingen van de hogere graad zang wel bereikt.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Het vak vocaal ensemble verwacht meer specifieke vocaal-technische coaching dan enkel meerstemmigheid, steeds begeleid en geleid vanaf de piano. Opgelet dus met het dubbel gegeven in dit vak (cfr. supra). Meer aandacht voor zelfstandigheid in het meerstemmig zingen, intonatieve juistheid, harmonische samenklank (de kwaliteit van een akkoord), uitspraak enzovoort (cfr. minimumleerdoelen ...) is zeker aan de orde. Het jaarplan en het repertoire zijn evenwel voldoende evenwichtig samengesteld en refereren naar aandachtspunten in het minimumleerplan. Het gehanteerde repertoire evolueerde de voorbije jaren van erg traditioneel naar meer geactualiseerd en tegemoet komend aan de evolutie in het kunstonderwijs (stijldifferentiatie, leerlingentypes, verbreding en verdieping).
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Zie onder 3.1.1.7 (Koor)
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De academie staat voor wat betreft een geactualiseerde evaluatiepraktijk aan het begin van een ontwikkelingstraject. De impact en het effect daarvan is weliswaar nog niet meetbaar. Tot nog toe voldeed de evaluatiepraktijk aan de decretale voorwaarden: de jurysamenstelling is conform de regelgeving en het puntensysteem wordt op een betrouwbare, geloofwaardige en representatieve wijze gehanteerd. De examenprogramma's zijn evenwichtig opgebouwd, als een weerspiegeling van de leerplandoelen.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Het verdient aanbeveling om meer a capella te werken in de klas, zodat de zangers uitgedaagd worden om zich helemaal te geven in de verschillende aspecten van het samen zingen. De grote persoonlijke betrokkenheid, die er nu al is, zal dan veel meer verdiept worden en resulteren in een sterk oriënterende ervaringsgerichtheid voor alle leerlingentypes. Het effect daarvan is nu reeds merkbaar, in beperkte maar voldoende mate. Het leerlingvolgsysteem – dat op academieniveau volop in beweging is – wordt intensief vakoverschrijdend toegepast: de leerdoelen en de effecten, evenals de verworven competenties voor de vakken zang en vocaal ensemble zijn immers onlosmakelijk aan mekaar verbonden. Dit vooral omdat het over dezelfde leerkracht gaat, waardoor de horizontale en de verticale samenhang niet alleen evidenter maar ook duidelijk herkenbaar wordt in het leerlingvolgsysteem.

3.1.1.9 Woordkunst: algemene verbale vorming

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen worden niet gerealiseerd. De verticale leerlijnen ontbreken en technische vaardigheden als articulatie en uitspraak worden te weinig geïmplementeerd in de expressieve toepassingen. Niet alle leerinhouden komen doorheen de opleiding aan bod.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Tot en met vorig schooljaar bedroeg de verhouding van het aantal leerlingen in de lagere graad Woord ongeveer 10,5% van het aantal leerlingen in de lagere graad Muziek. Dit lag 15% lager dan de Vlaamse gemiddelden. Dit schooljaar (2014-2015) is er een spectaculaire stijging met bijna 70% van het aantal leerlingen in de klassen algemene verbale vorming (avv). Deze stijging kan zich nog meer manifesteren dankzij een intensievere samenwerking op velerlei vlakken met de plaatselijke basisscholen en een gerichtere rekrutering. In de wijkafdelingen van de academie is er geen aanbod algemene verbale vorming meer in tegenstelling tot de vorige doorlichting (oktober 2006). Er is een grote instroom van leerlingen op leeftijd zoals in de rest van Vlaanderen. Daarnaast haken ook een groot aantal leerlingen af gedurende het traject van de lagere graad. Verder kan uit de doorstroomcijfers die de academie aanreikte besloten worden dat verschillende leerlingen de lagere graad vier als een eindpunt zien en niet verder doorstromen naar de middelbare graad.
Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	In de klassen algemene verbale vorming worden de leerplandoelstellingen niet gerealiseerd. Verschillende elementen uit het leerplan worden aangeraakt maar de verticale leerlijnen ontbreken en niet alle leerinhouden worden aangeboden. Naast de lesobservaties bevestigen ook de jaarplannen deze lacunes. Tijdens de verschillende lesbezoeken worden oefeningen op articulatie, ademhaling, expressie, uitspraak enz. aangeboden. Echter, de implementatie en de remediëring van o.a. articulatie en uitspraak in expressieve oefeningen, zijn niet aanwezig. Hierdoor is de leerwinst minimaal en krijgen de aangeboden leerinhouden te weinig kansen om geassimileerd te worden. Tijdens de lesbezoeken werd vastgesteld dat een participatieve evaluatie waarbij de leerlingen gerichte opdrachten krijgen waardoor ze hun klasgenoten leren observeren om daarna gegronde feedback geven, nog niet is ingeburgerd. Leerplandoelstellingen als “observeren” en “kritisch zijn” komen hierdoor minder aan bod. Ook de uitbreiding van het taalvermogen met bijzondere nadruk op de ontwikkeling van het formuleringsvermogen komt hierdoor in de verdrukking. De beperkte ruimte van klas 12 legt o.a. een hypotheek op de realisatie van de leerplandoelstelling “bewustmaken van de ruimte”. Opvallend is de goede sfeer die er in de klassen heerst. Er wordt zorgvuldig met de leerlingen omgegaan en er wordt rekening gehouden met de afkomst en de taalvaardigheid van de leerlingen. De klasadministratie is in orde.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	In de klas waarin de meeste lessen avv doorgaan, zijn er niet voldoende tafels en stoelen aanwezig. Er zijn een geluidsinstallatie, vaste spots en decorelementen aanwezig. De leerkrachten kunnen beschikken over een handleiding algemene verbale vorming en drama.

Infrastructuur	Er is een probleem met de infrastructuur. Reeds in het vorige doorlichtingsverslag staat: "De studierichting Woord (toneel) moet voor een optimale werking mettertijd ook beschikken over 2 (mogelijk interdisciplinaire) ruime zaaltjes, uitgerust met aanpasbare podiumelementen, belichting en geluidsinstallatie, polyvalente zetstukken ... . De huidige klasjes zijn wel knus, maar bieden veel te weinig bewegingsruimte." In de mate van het mogelijke kunnen de leerkrachten beschikken over de aanpalende academiezaal, maar deze is niet steeds vrij.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Het examenprogramma van de lagere graad 4 bestaat uit twee delen. Een eerste gedeelte vindt plaats in de schouwburg, een tweede gedeelte, omschreven als de technische proef, in de academie. Uit de examenbrochures van de voorbije jaren kan niet afgeleid worden of de programma's voldoen aan de evaluatievereisten uit het leerplan. Daarin wordt gesteld dat het examen bestaat uit een voorbereide leesoefening, een spreekoefening vanuit improvisatie, een spelmoment met vastgelegde tekst en een individuele korte tekst uit het hoofd. Hieraan moet bijkomende aandacht besteed worden. De samenstelling van de examenjury beantwoordt aan de regelgeving hieromtrent. In de academie zijn normeringen afgesproken die een houvast bieden aan de juryleden bij het quoteren van de leerlingen op de examens. Uit nazicht van de puntenlijsten blijkt dat de quoterings verspreid liggen over verschillende graden en dit voor de verschillende leerjaren. Dit duidt op een genuanceerde evaluatie.
Rapporteringspraktijk	Sinds dit jaar wordt er binnen de academie gewerkt aan een nieuw evaluatiesysteem, een nieuwe rapporteringsvorm inclus. Tot nog toe waren de criteria (inzet, vorderingen en zelfstudie) die gequoteerd werden op het rapport, eerder summier. De ruimte voor opmerkingen was beschikbaar, en zal dat in de toekomst ook zijn. Aandacht kan geschonken worden aan de wijze waarop zinvolle en onderbouwde opmerkingen kunnen geformuleerd worden.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De zorg voor de leerlingen binnen de klaspraktijk is ruimschoots aanwezig. Leerkrachten kennen hun leerlingen en komen, in de mate van het mogelijke, tegemoet aan de specifieke noden die er zijn. Hierbij is het belangrijk te vermelden dat in grote klasgroepen die zorg veel minder kan uitgebouwd worden omwille van de beperkte tijd die er voorhanden is. Een uitgebouwd leerlingvolgsysteem waarbij het curriculum en het leertraject van de leerling uitgetekend wordt staat aan het begin van een ontwikkelingsproces.
Deskundigheidsbevordering	Uit de overzichtlijsten van de nascholingen blijkt dat de laatste jaren weinig nascholing gevolgd werd in de SR Woord en zeker niet in het kader van het vak avv.

3.1.1.10 Woordkunst: literaire creatie

Voldoet

In de lessen literaire creatie worden de leerplandoelstellingen gerealiseerd. Er wordt veel aandacht geschonken aan het creëren van een veilig klimaat waarbij participatieve evaluatie en kritiek als bouwstenen worden gebruikt om de literaire creativiteit van de leerlingen tot volledige ontplooiing te brengen.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

Met uitzondering van een tweetal jaren in de loop van het laatste decennium vertoont het leerlingenaantal in de cursus literaire creatie een stabiel beeld. Dit jaar staat het aantal leerlingen op acht, het hoogste aantal van de afgelopen tien jaar.

De leerlingen volgen de lessen om zeer diverse redenen, maar allemaal met hetzelfde einddoel: schrijven, maar dan met zoveel mogelijk input zodat het resultaat mag gelezen worden.

Uit een kort gesprek met de groep kan afgeleid worden dat de tevredenheid zeer groot is.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

De leerplandoelstellingen worden gerealiseerd.

De klassfeer is open, warm en veilig waardoor alle schrijfremmingen wegvallen.

Een dergelijk klimaat maakt het mogelijk om op een degelijk geargumenteerde manier feedback te geven die openingen creëert, nieuwe mogelijkheden schept en het schrijfproces aanwakkert. Het respect waarmee het werk van medecursisten onder de loep genomen wordt is een voorbeeld van goede praktijk.

Verschillende schrijfbronnen en diverse vertelstandpunten worden geëxploreerd. Naast het inzicht krijgen in het eigen schrijfproces komt ook de opbouw van een tekst aan bod.

Het jaarplan sluit volledig aan bij het leerplan literaire creatie. Naarmate de studie vordert, worden zaken meer uitgediept. De mogelijkheid tot deze verdieping die tijd vergt, is belangrijk in dit creatieve proces.

Af en toe wordt beroep gedaan op de leerlingen uit de toneel- of voordrachtklassen om de geschreven teksten te vertolken.

Uitrusting

Leermiddelen en ICT

Logistiek

Veel materiaal wordt door de leerkracht zelf meegebracht.

De ruimte waarin gewerkt wordt is klein maar geeft een geborgen gevoel en heeft voldoende meubilair om iedereen min of meer comfortabel te kunnen laten werken.

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Valide

Betrouwbaar

De examenprogramma's beantwoorden aan de leerplanvereisten.

De samenstelling van de jury is niet helemaal conform de regelgeving. Deze stelt dat de jury moet bestaan uit de voorzitter, de vaktitularis en twee juryleden, extern aan de instelling. Dit is niet elk jaar het geval.

Zoals voor de andere vakken zijn er normeringen vastgelegd die een leidraad betekenen bij het geven van de scores. Deze liggen verspreid over de graden grote onderscheiding en onderscheiding, met het zwaartepunt binnen deze laatste graad. Dit geldt zowel voor de overgangs- als voor de eindexamens.

Leerbegeleiding

Zorgzaam en uitdagend

Leerlingvolgsysteem

De lessen verlopen, zoals hierboven reeds vermeld, in een open en veilig klimaat. De leerbegeleiding geschiedt op een zeer persoonlijke wijze, afhankelijk van de noden en de behoeften van de cursisten. In een dergelijke sfeer krijgen leerlingen de kans om zich volledig te ontplooiën.

Een leerlingvolgsysteem werd nog niet uitgebouwd.

Inbreuk(en) op

regelgeving

De samenstelling van de jury is niet altijd conform de regelgeving.

BVR houdende de organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichtingen muziek, woord, dans, 31 juli 1990 artikel 33.

3.1.1.11 Woordkunst: repertoirestudie woordkunst

Voldoet

In de lessen repertoirestudie worden de leerplandoelstellingen bereikt. De lessen sluiten nauw aan bij de praktijk. Ze geven leerlingen een kader dat hen ondersteunt om hun praktijkvak zo goed mogelijk in te vullen.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

In de hogere graad wordt het vak repertoirestudie voor de leerlingen literaire creatie afzonderlijk ingericht, omwille van de specificiteit van het praktijkvak. Dit spoort volledig met de richtlijnen die in het leerplan staan. Dat betekent dat er dit jaar acht leerlingen repertoirestudie literaire creatie volgen. Voor de leerlingen hogere graad toneel en voordracht worden er afzonderlijke lessen repertoirestudie ingericht.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

In de beide “richtingen” repertoirestudie worden de leerplandoelen gerealiseerd. In de repertoirestudie literaire creatie komen theorie en praktijk samen. Aan de hand van voorbeelden uit de literatuur worden verschillende facetten van het schrijven toegelicht. Dit kan gaan over vertelstandpunten, genres, zintuiglijkheid, enz. Via het aanreiken van verschillende auteurs wordt het repertorium van de cursisten opgebouwd. Ook de cursisten krijgen de mogelijkheid om elementen in te brengen die binnen de groep besproken en geanalyseerd worden. Via deze adaptieve werkwijze wordt gepoogd om het schrijfproces bij leerlingen te ondersteunen en hun blik te verruimen. Er zijn een aantal extramuros-activiteiten gepland die aansluiten bij repertoirestudie.

In het andere luik van de repertoirestudie wordt evenzo ondersteunend gewerkt, vooral voor de optie toneel. Aan de hand van de praktijk krijgen leerlingen een breed zicht op de theatergeschiedenis met linken naar hun eigen praktijk. In de lessen wordt een kader aangereikt om vandaaruit theaterstukken te kunnen plaatsen in de tijd aan de hand van de kenmerken. De leerlingen maken ook kennis met dramaturgie. In de loop van het schooljaar worden een aantal voorstellingen bezocht die later in de les besproken worden.

Uitrusting

Leermiddelen en ICT

Logistiek

Het meeste materiaal wordt door de leerkrachten zelf meegebracht. Er is een pc in de klas beschikbaar indien nodig.

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Valide

Betrouwbaar

Uit de examenbrochure kan afgeleid worden dat examenprogramma's beantwoorden aan de vereisten uit het leerplan.

De samenstelling van de examenjury kan geoptimaliseerd worden. Het is noodzakelijk dat minstens twee juryleden in de examencommissie zetelen die extern aan de instelling zijn bij een examen voor de hogere graad 3.

De quoteringen liggen, zowel voor de eind- als voor de overgangsexamens, verspreid over de verschillende graden. De juryleden beschikken over normeringen die ze kunnen gebruiken als leidraad.

Leerbegeleiding

Zorgzaam en uitdagend

Leerlingvolgsysteem

In alle bezochte lessen worden de leerlingen met zorg begeleid, rekening houdend met hun noden en behoeften.

Een leerlingvolgsysteem is nog niet uitgebouwd.

Inbreuk(en) op

regelgeving

De samenstelling van de jury was enkele keren niet conform de regelgeving.

BVR houdende de organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichtingen muziek, woord, dans, 31 juli 1990 artikel 33.

3.1.1.12 Woordkunst: toneel

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden gerealiseerd. Coaching en participatieve evaluatie zijn vaste pijlers in het leertraject. De link met de repertoirestudie, die verdiepend en verhelderend werkt, is een meerwaarde en een grote ondersteuning.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	De laatste twee schooljaren is het aantal leerlingen in de toneelklassen, en dan voornamelijk in de hogere graad, sterk gestegen. Uit de cijfers die de academie ter beschikking stelde kan afgeleid worden dat de doorstroom naar de hogere graad toegenomen is. In de middelbare graad voor de volwassenen geven de cijfers een omgekeerde trend aan. Daar liep het aantal leerlingen sterk terug. Vorig schooljaar stond de teller op één. Er is een beperkte doorstroom naar het hoger kunstonderwijs.
Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	In de meeste klassen komen de leerplandoelstellingen aan bod. In alle klassen is er voldoende spelplezier aanwezig. Er wordt aandacht besteed aan de exploratie van de speldomeinen zoals spelbron, samenspel en vormgeving. Deze verschillende aspecten, met leerlijnen staan ook duidelijk beschreven in bepaalde jaarplannen. In een aantal klassen leunt de inhoud en het niveau nog teveel aan bij de lessen dramatische expressie. Dit blijkt tevens uit jaarplannen. Via participatieve evaluatie, tekstanalyse en begeleidende gesprekken wordt er gewerkt aan de creatie van de rollen. De link met het vak repertoirestudie waarin de analyse van de tekst en de verbanden met andere kunstvormen en de theatergeschiedenis verder uitgediept worden, is een grote ondersteuning. Een natuurlijke houding en zeggings worden gekoppeld. Uitspraak en articulatie worden binnen deze context minder aangeraakt. In de leerplannen wordt gevraagd om productionele aspecten van het theater bij te brengen. De infrastructuur waarin gewerkt wordt laat dit niet toe. Ook wordt, omwille van de beperkte infrastructuur, een hypotheek gelegd op het leren beheersen van de parameters van de beweging en het ontwikkelen van een kijk op scenische vormgeving. In alle klassen is een open sfeer en communicatie die het leerproces ondersteunen.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De ruimte waarin gewerkt wordt biedt geen basisuitrusting aan voor het vak toneel. Naast enkele vaste spots, een aantal decorelementen en enkele panelen is er geen mogelijkheid om een sfeer te scheppen en een decor uit te bouwen. Er is een draagbare geluidsinstallatie en een computer in de klas aanwezig. Doordat de klas ook als loge voor de grote zaal dienst doet, zijn er ook grimeerspiegels.
Infrastructuur	De lessen toneel gaan meestal door in klas 12. Deze klas biedt onvoldoende ruimte om leerplandoelstellingen als ruimtebewustzijn, scenische vormgeving, productionele aspecten van het theater, enz. te kunnen realiseren. Er kan niet gewerkt worden op tekstprojectie omwille van het gebrek aan een grote ruimte.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Uit nazicht van de examenprogramma's en de personeelslijst kan afgeleid worden dat er de laatste jaren verschillende leerkrachtenwissels geweest zijn. De invulling van de examens is zeer divers en roept voor een aantal jaren vragen op. De leerlijnen die vandaag ter tafel liggen en de plannen die gemaakt zijn i.v.m. de examens wekken voldoende vertrouwen. Aandacht kan besteed worden aan het examenprogramma M3 waar leerlingen een eigen creatie op scène zetten. In de leerplannen wordt gevraagd om verschillende soorten tekstmateriaal aan te bieden, dus ook in de M3. Bovendien is er voldoende degelijk literair materiaal voorhanden, ook voor die leeftijd, en breidt dit het repertoire van de leerlingen uit. In de H3 brengen de leerlingen, naast hun gezamenlijke programma, een monoloog. In geen enkele examenbrochure werd een avondvullend stuk teruggevonden. Nochtans zou dit het hoogtepunt van de opleiding kunnen zijn. De jurysamenstelling is niet steeds conform de vereisten in de regelgeving die bij een examen H3, naast de voorzitter en de vaktitularis, twee juryleden extern aan de instelling vraagt. Het overgrote deel van de quoterings zijn grote onderscheidingen. De jury kan beroep doen op normeringen die uitgeschreven staan in de afsprakennota. Daar worden kapstokken aangereikt die de jury kunnen helpen bij het punten/graden geven. Na het examen geven de juryleden feedback aan de leerkrachten zodat die deze kunnen verwerken in de rapportering voor de leerlingen. Juryleden hebben nog geen criteria ter beschikking die hun brede blik op het examen ondersteunt. Dit zou de feedback na het examen ten goede kunnen komen.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	In de klas wordt er zorgzaam met de leerlingen omgegaan. Verder wordt er rekening gehouden met en gewerkt aan hun persoonlijke noden en behoeften. Een uitgebouwd leerlingvolgsysteem is nog niet voorhanden.
Inbreuk(en) op regelgeving	De samenstelling van de jury is niet steeds conform de regelgeving. BVR houdende de organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichtingen muziek, woord, dans, 31 juli 1990 artikel 33.

3.1.1.13 Woordkunst: voordracht

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen voor het vak voordracht worden niet gerealiseerd. Spel- en vertelplezier zijn niet overal aanwezig. Het aanbod van teksten is te zwak en soms onaangepast en de leerlijnen zijn niet duidelijk. De leerinhouden stroken niet steeds met de leerplannen.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	In de middelbare graad is voordracht bij de jongeren een verplicht vak. Het aantal leerlingen in de middelbare graad maakt een golvende beweging. Uit de doorstroomcijfers die de academie ter beschikking stelde, blijkt dat er verschillende leerlingen in de loop van de middelbare graad uitstromen. Bij de volwassenen in de middelbare graad is het aantal leerlingen stabiel maar aan de lage kant. In de hogere graad voordracht komt het vak in de gevarenzone. Op dit ogenblik zijn er nog 3 leerlingen voordracht in de hogere graad. Aangezien de academie ook geen welsprekendheid meer aanbiedt, komt de diversiteit voor de SR Woord op het vlak van podiumkunsten in het gedrang. Er is geen doorstroom naar het hoger kunstonderwijs.

Onderwijsaanbod
*Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale
samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren*

In de klassen voordracht worden de leerplandoelstellingen niet gerealiseerd. In een aantal klassen is er weinig of geen spel- en vertelplezier. In andere klassen dan weer wel. Niet in alle klassen worden verschillende vormen van tekstoverdracht aangebracht. Soms wordt er enkel gewerkt aan het vertellen van verhalen. Deze materie hoort eerder thuis in het vak avv en/of drama. Dit wordt ook duidelijk bij het doornemen van de jaarplannen. Soms wordt er met onaangepast (aan de leeftijd) materiaal gewerkt. Vandaag is er echter zoveel goed tekstmateriaal beschikbaar, zowel proza als poëzie, dat dit onaanvaardbaar is.

In de academie werd een competentiematrix uitgeschreven waarin de te verwerven competenties in kaart gebracht worden. Merkwaardig is de verbinding tussen het vak verbale vorming en het vak voordracht voor de volwassenen. De jongeren worden hier deels in vergeten. In de hogere graad zet men de link tussen voordracht en repertoirestudie voorop terwijl er op inhoudelijk vlak, volgens de tekst van de matrix, eerder linken met het vak toneel gelegd worden: "In de hogere graad is het vak 'voordracht' verbonden aan het vak 'repertoirestudie' (RS). In RS bespreken we ondersteunende kennis voor toneel, breiden we het repertorium uit (bespreken van toneelvoorstellingen, theaterteksten, boeken, films,...) ....".

Er wordt aandacht geschonken aan het creëren van toonmomenten (gedichtendag, griezelvertellingen, ...). Bij de lesbezoeken werd vastgesteld dat de teksten voor de voorstelling van de volgende week nog niet gekend waren. Dit legt een hypotheek op de afwerking en de uitvoeringskwaliteit.

In een aantal klassen was er tot voor de doorlichting nog geen tekstmateriaal gebruikt en verwerkt.

Een grondige reflectie over het vak voordracht met de daarbij horende leerlijnen en een opbouw van de nodige expertise is noodzakelijk.

Uitrusting
*Leermiddelen en ICT
Logistiek*

In de klas is er een kleine tafel met een paar stoelen voorhanden. Er zijn vaste spots, een draagbare geluidsinstallatie, decorelementen en panelen.

Infrastructuur

De ruimte waarin meestal gewerkt wordt, is, net als voor alle andere woordvakken, te klein. Verschillende leerplandoelstellingen worden hierdoor gehypothekeerd. Dan gaat het voornamelijk om alle doelen die te maken hebben met ruimtebewustzijn, natuurlijke lichaamsexpressie, scenische vormgeving en tekstoverdracht.

Evaluatiepraktijk
*Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar*

De examenprogramma's van de voorbije jaren verschillen sterk in kwaliteit. Sommige jaren zijn voorbeelden van goede praktijk, andere jaren zijn ronduit onvoldoende als examenprogramma. Ze beperken zich tot één enkele tekst die vaak nog als theatertekst kan bestempeld worden. Grondige afspraken dienen hierover gemaakt te worden in de vakgroep.

De jury is niet steeds samengesteld conform de vereisten in het leerplan waarbij er voor het laatste jaar in de hogere graad minstens twee juryleden externen aan de instelling aanwezig moeten zijn, naast de vaktitularis en de voorzitter. Juryleden beschikken over normeringen die de quoteringsondersteunen, maar kunnen nog niet terugvallen op criteria die een brede blik op het examengebeuren kan stimuleren.

De punten van de voorbije jaren liggen voornamelijk verspreid over de graden onderscheiding en grote onderscheiding met een overwicht bij de grote onderscheidingen. Dit geldt zowel voor de eind- als voor de overgangsexamens.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

De omgang met de leerlingen in de klassen gebeurt op een zorgzame wijze. Op dit ogenblik wordt er nog geen echt beleid gevoerd rond een oriëntering in de hogere graad naar één van de beide vakken, voordracht of toneel. Uit gesprekken met de leerkrachten blijkt dat er informeel oriënterende raad wordt gegeven, maar deze wordt vaak in de wind geslagen onder druk van de klasgroep. Ook rond de mogelijkheid om beide vakken te volgen en zo een brede woordopleiding te krijgen, bestaan geen duidelijke richtlijnen.

**Inbreuk(en) op
regelgeving**

De samenstelling van de jury is niet steeds conform de regelgeving.
BVR houdende de organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichtingen muziek, woord, dans, 31 juli 1990 artikel 33.

3.1.1.14 Dans: artistieke training

Voldoet

Dankzij een systematische planning komen alle leerplandoelstellingen aan bod. Ze zijn gedifferentieerd per optie. De coachende leerbegeleiding en de uitdagende bewegingsopdrachten zorgen ervoor dat de meeste leerlingen met heel wat enthousiasme tot interessante bewegingscomposities komen.

Outputgegevens
Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

De studierichting dans is elf jaar geleden opgericht. Twee schooljaren geleden zijn de eerste leerlingen afgestudeerd die het volledige curriculum hebben doorlopen. Met 279 leerlingen vertegenwoordigt de dansafdeling 22% van het totale aantal leerlingen van de academie en is daarmee de tweede grootste studierichting.

Op het vlak van leerlingenaantallen scoort de lagere graad in vergelijking met het Vlaamse gemiddelde laag, de middelbare graad middelmatig en de hogere graad hoog.

De lagere graad heeft een goede instroom dankzij de dansinitiatie. De doorstroom van L2 naar L3 is in de meeste gevallen 100%. Bovendien is een derde van de leerlingen L3 nieuw. De doorstroom van L3 tot L6 is zeer goed, nl. gemiddeld 87% over de laatste zes schooljaren. Vorig schooljaar bedroeg de doorstroom slechts 57%, wat beduidend lager ligt dan het gemiddelde van 63% voor Vlaanderen. Meer dan 75% (Vlaams gemiddelde) van de leerlingen maken vlot de overgang naar de middelbare graad. De doorstroom in de middelbare en hogere graad is goed tot zeer goed. Leerlingen die de middelbare graad aanvatten, zullen meestal het eindattest van de hogere graad behalen.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale
samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren

De zorgvuldig uitgewerkte jaarplannen hebben de zes basisdoelstellingen van het leerplan als uitgangspunt. Er is een duidelijke differentiatie in leerinhouden voor de verschillende graden en de verschillende opties.

In de lagere graad krijgen de leerlingen eenvoudige en sterk gestuurde opdrachten. Deze vertrekken vanuit hun leefwereld waarbij er veel aandacht gaat naar het leren samenwerken, expressie en beleving. Dit evolueert naar meer complexe en open opdrachten. De leerlingen slagen erin om in groep tot zeer interessante bewegingscomposities te komen die zij met overtuiging voor het klaspubliek tonen.

In de middelbare en hogere graad klassieke dans starten de leerlingen met de techniek van pointes om zo te evolueren tot het inoefenen van klassieke variaties uit het balletrepertoire. De variaties worden enigszins vereenvoudigd, maar er is veel aandacht voor stijl en expressie.

In de optie hedendaagse dans komen leerlingen in contact met het hedendaagse dansrepertoire. Ze analyseren een choreografie en de bijbehorende opdracht brengt hen tot nieuwe composities. Ook hier creëren de leerlingen heel interessante bewegingen. Met inbreng van de leerkracht komt de groep tot een choreografie. Voorlopig is er nog weinig reflectie in groep over zowel het creatieproces als het eindresultaat.

Het lerarenteam organiseert uitstappen naar voorstellingen die aansluiten op de lessen artistieke training en de optievakken. Het aanbod is verscheiden en aangepast aan de leeftijd. Zo krijgen de leerlingen een goed overzicht van de dansgeschiedenis. Voor de lagere graad wordt tijdens een van de lessen artistieke training een quiz georganiseerd met heel wat vragen over dansgeschiedenis.

Onderwijsorganisatie Het uur artistieke training wordt onmiddellijk na het optievak georganiseerd met een korte pauze. Voor de leerlingen van de lagere graad is dit behoorlijk intensief en fysiek zwaar. Daardoor verliezen leerlingen hun concentratie en zijn ze vermoeid.

De andere graden missen door deze organisatie een extra training in de week. Een extra training zorgt voor een betere conditie en een extra oefening van de technische vaardigheden waardoor het technische niveau van uitvoeren verhoogt.

Uitrusting
Leermiddelen en ICT
Logistiek

De beide danszalen zijn voldoende uitgerust met spiegels, barren en een degelijke geluidsinstallatie.

De muziekkeuze voor de verschillende graden is zeer gevarieerd. Ze sluit zeer goed aan bij de bewegingsopdrachten en ze daagt de leerlingen uit om hun fantasie aan te spreken.

Infrastructuur

De dansafdeling organiseert het volledige uurrooster in het cultureel centrum. Beide danszalen hebben een zwevende vloer. De kleine danszaal heeft bovendien ook een dansvinyl wat een meerwaarde is voor middelbare en hogere graad. De grootte van deze zaal geeft echter beperkingen zowel voor een grote groep van de lagere graad als voor hogere jaren. Daardoor moet er meermaals in kleinere groepen gewerkt worden wat invloed heeft op de effectieve onderwijstijd.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar

De leerlingen krijgen twee schriftelijke evaluaties per jaar, conform de regelgeving. De criteria op huidige evaluatieformulieren zijn weinig relevant en sluiten niet aan op de leerplannen. Hoe de punten, die op het einde van het schooljaar gegeven worden, tot stand komen is evenmin duidelijk. De academie heeft dit schooljaar stappen ondernomen om de evaluatiepraktijk te veranderen. De teksten hierover en de voorgestelde criteria zijn veelbelovend en zullen voor een transparantere evaluatie zorgen.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

De leerlingen worden voortdurend uitgedaagd om grenzen te verleggen, op zoek te gaan naar nieuwe bewegingen en te reflecteren over hun eigen compositie. Deze coaching is zowel groepsgericht als individueel. Elke leerling krijgt de nodige feedback om haar een stapje verder te brengen in het creëren. Daardoor beantwoordt het resultaat aan de verwachtingen van de bewegingsopdrachten. De leerlingen hebben een agenda waarin zij het thema en/of opdrachten van de les opschrijven. Dit helpt hen om een aantal bewegingen te memoriseren. Voor de jongste leerlingen is het noteren nog moeilijk. Zij maken veel schrijffouten. Een whiteboard zou helpen om dit te voorkomen. Via een reflectiegesprek heeft de klasgroep per semester eigen doelen bepaald. Deze zijn opgenomen in de jaarplanning die de leerlingen meekrijgen bij het begin van elk semester.

Sociale en emotionele begeleiding

In alle klassen heerst een gezonde discipline. Leerlingen weten wat van hen verwacht wordt. Dit belet hen niet om te genieten van de dansles. Er is heel wat dansplezier aanwezig en de leerlingen werken met heel veel enthousiasme aan de bewegingsopdrachten.

Deskundigheidsbevordering

De vakgroep komt zeer regelmatig samen. Het hele concept rond de jaarplanning hebben zij met de juiste expertise uitgewerkt. Er is heel wat overleg over zowel organisatorische thema's als artistiek-pedagogische thema's. Daarnaast volgt het team met regelmaat vormingen.

3.1.1.15 Dans: dansinitiatie

Voldoet

De aansluiting op de leefwereld, het gebruik van beeldspraak en de aandacht voor de meeste leerplandoelstellingen zorgen ervoor dat leerlingen erin slagen om met heel wat dansplezier de doelstellingen te realiseren.

Outputgegevens

*Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid*

Dankzij de kidsacademie waar 5-jarigen al dansinitiatie kunnen volgen, is een instroom in L1 verzekerd. De meeste leerlingen volgen de twee leerjaren dansinitiatie en stromen dan door naar de lagere graad L3.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale
samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren*

De leerplandoelstellingen zijn zorgvuldig gepland en gekoppeld aan specifieke leerinhouden per leerjaar. De geformuleerde doelstellingen zijn algemeen en nog niet gedifferentieerd per leerjaar. De leerinhouden zijn sterk gefocust op de doelstelling dansexploratie waarin de techniek van de klassieke dans als basis aan bod komt. De andere doelstellingen worden te algemeen gepland. In bijgewoone lesmomenten komen doelstellingen als ruimte- en tijdspereceptie zeker aan bod, evenals de fysieke en psychomotorische ontwikkeling. Hier ontbreekt voorlopig enige diepgang op het vlak van planning en bewust aanbieden. De doelstellingen rond creatieve en artistieke ontwikkeling komen te weinig aan bod.

De bewegingsopdrachten sluiten goed aan op de leefwereld van de leerlingen waardoor de fantasie van de leerlingen geprikkeld wordt. Dit versterkt de beleving en de expressie bij deze jonge kinderen. Er is minder aandacht voor een bewuste houdingsontwikkeling

De leerlingen voeren de eenvoudige oefeningen met heel wat enthousiasme uit. Er is veel aandacht voor attitudevorming, nl. het samenwerken, de discipline, de organisatie in de les. Dit maakt dat de onderwijstijd goed benut wordt. Het is opvallend dat de meeste leerlingen de benamingen van oefeningen kennen en weten wat belangrijk is bij de uitvoering van de bewegingen.

Uitrusting

*Leermiddelen en ICT
Logistiek*

In de danszalen is er een degelijke geluidsinstallatie aanwezig.

De muziekstukken zijn zorgvuldig gekozen en spelen in op de bewegingen. De muziek stimuleert de leerlingen om te bewegen, ondersteunt de bewegingen en doet de kwaliteit verbeteren.

Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar*

De leerlingen krijgen twee schriftelijke evaluaties per jaar. De criteria die hierop vermeld staan, zijn te algemeen en refereren op geen enkel moment naar de leerplandoelstellingen. Ze vertellen weinig over het leerproces waardoor de relevantie van de evaluatie onbestaande is.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

Deze jonge leerlingen hebben een agenda. De leerkracht schrijft het thema van de les in elke agenda, hierdoor gaat er onderwijstijd verloren. Aangezien de leerlingen L1 nog niet kunnen lezen en schrijven is het moeilijk in te schatten wat de waarde van deze agenda in het leerproces is.

In de agenda plakt per semester de jaarplanning. Hierin staat beschreven wat de leerlingen zullen leren en wat de klas zelf nog wil bereiken. Dit kwam tot stand via een klasgesprek.

De leerlingen worden vanuit een positieve stimulerende en motiverende aanpak begeleid. Ze krijgen op deze leeftijd al heel wat verbeteringen. De beeldspraak die hierbij gebruikt wordt, zorgt ervoor dat leerlingen de feedback begrijpen en zo de bewegingen kunnen verbeteren.

3.1.1.16 Dans: hedendaagse dans

Voldoet niet

De differentiatie in de leerdoelen is onvoldoende uitgewerkt over de verschillende leerjaren. De vooropgestelde doelen worden in onvoldoende mate gerealiseerd. De technische uitvoering is onvoldoende om te kunnen spreken van een beheersing van de specifieke doelstellingen hedendaagse dans. De artistieke doelstellingen worden wel in voldoende mate gerealiseerd.

Outputgegevens

Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

De optie hedendaagse dans is volledig uitgebouwd in de middelbare graad. Door de programmatiestop is pas sinds vorig schooljaar de hogere graad opgestart. In het verleden was de optie eerder klein ten opzichte van de optie klassieke dans. Vorig schooljaar en ook dit schooljaar is de instroom van leerlingen groter en zijn beide opties gelijkwaardig. De doorstroom binnen de optie is voorlopig zeer wisselend.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale
samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren

Het lerarenteam heeft de jaarplannen zorgvuldig uitgewerkt. Daarnaast zijn er ook goed uitgewerkte lesvoorbereidingen. Doorheen de opleiding is te weinig differentiatie in de doelstellingen. Er is geen duidelijk referentiekader voor de hedendaagse dansstijl die in de academie onderwezen wordt. Als gevolg daarvan zijn er onvoldoende afspraken qua terminologie en uitvoering van bewegingen. De leerinhouden zijn te weinig systematisch opgebouwd en onvoldoende afgebakend tussen middelbare en hogere graad. Daarnaast zijn heel wat doelstellingen niet geconcretiseerd in leerinhouden.

De leerinhouden zijn beperkt en te eenvoudig voor het niveau middelbare graad. Per lesblok van twee maanden is er een vaste reeks oefeningen. Het beheersingsniveau van de oefeningen is beperkt. Dit heeft gedeeltelijk te maken met het feit dat leerlingen maar één keer per week de bewegingen kunnen oefenen. (zie verslag artistieke training – organisatie). Bij de bewegingsuitvoering is er voldoende aandacht voor ademhaling. Er is te weinig aandacht voor de kwaliteit van uitvoering, nl. de dynamiek en flow in de beweging, de bewegingswijdte, de ruimtelijkheid en de expressie.

Er is voldoende aandacht voor improvisatie, als onderdeel van de hedendaagse danstechniek. De leerlingen krijgen heel wat uitdagingen om vanuit improvisatie de hedendaagse technieken toe te passen.

Doordat deze optie nog niet volledig is uitgebouwd, is de finaliteit van de optie nog onduidelijk omschreven. De leerplandoelen worden te weinig gebruikt om deze finaliteit te bepalen.

Uitrusting

Leermiddelen en ICT
Logistiek

Zoals reeds hoger vermeld zijn beide zalen voldoende uitgerust voor de lessen hedendaagse dans.

De muziekkeuze is goed, gevarieerd en aangepast aan de oefeningen.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar

De leerlingen krijgen twee schriftelijke evaluaties per schooljaar. De criteria sluiten niet aan op de leerplandoelstellingen zodat het onduidelijk is in welke mate het leerproces en het eindproduct geëvalueerd wordt. Voor alle leerjaren is er een tussentijdse proef in februari. De leerlingen van de eindjaren per graad dansen mee in de voorstelling op het einde van het schooljaar. Op het moment van de doorlichting lag er geen examenprogramma ter inzage. De meeste leerlingen behalen een onderscheiding of een grote onderscheiding. Deze quotering ligt hoog in vergelijking met het niveau tijdens de bijgewoonde lessen. Nochtans is er een normering bij de beoordeling voorzien. Bij openbare proeven geeft de jury feedback, die de leerkrachten daarna met de leerlingen bespreekt.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

De verbeteringen die gegeven worden, missen diepgang. Het gaat meestal om de vorm van de bewegingen en het bewegingsverloop. Zelden gaat het over de bewegingsimpuls en bewegingskwaliteit. Dit maakt dat leerlingen te weinig inzicht hebben welke spieren en gewrichten instaan voor de beweging om zo tot een beter besef te komen en het niveau te verhogen. De leerlingen krijgen op het einde van de lagere graad voldoende informatie over de optie hedendaagse en klassieke dans. In samenspraak met de leerkracht wordt dan de keuze bepaald. Leerlingen die 80% en meer behalen mogen beide opties volgen. Het merendeel van de leerlingen volgt ook effectief de twee opties. Hierdoor krijgen ze een extra training in de week.

Deskundigheidsbevordering

De vakgroep heeft voldoende expertise om de visie op hedendaagse dans concreet uit te schrijven en om te zetten in concrete doelen en leerinhouden. Een grondige evaluatie van deze 'jonge' optie is noodzakelijk om een betere kwaliteit te garanderen in de toekomst.

3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

De werkwijze van de instelling toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen. Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van het plan is concreet: doelgericht want rekening houdend met vastgestelde tekorten en daardoor betekenisvol voor de instelling.

Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De instelling heeft aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie minimaal verbeteren. Deze aandacht toont aan dat de instelling proactief handelt. Dit leidt tot een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op eigen niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving op de verschillende locaties waarvan de instelling gebruikmaakt.

Uit de controles en adviezen van de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er enkele tekorten te zijn opgemerkt. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien en pakt de instelling aan via organisatorische maatregelen en sensibiliserende acties.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle lesplaatsen van de instelling. Tijdens het bezoek ter plaatse valt op dat niet alle locaties even geschikt zijn voor de organisatie van onderwijs en begeleiding. De lokalen voor de studierichting Woord vallen op omwille van de te beperkte oppervlakte. De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoot en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** De academie heeft een visie op nascholing uitgeschreven met lange en korte termijnintenties. Deze visie sluit aan bij de zorg voor kwaliteit, dit naar aanleiding van de zelfevaluatie die enige tijd geleden gebeurde. Het nascholingsplan wordt elk jaar ter goedkeuring op het ABOC besproken.
- In het nascholingsplan worden op korte termijn zowel individuele nascholingen als teamgerichte nascholingen geduid en aanbevolen. Uit nazicht van de lijst met gevolgde nascholingen blijkt dat eerder een beperkte groep leerkrachten individuele nascholingen volgt. Opvallend in die oplijstingen van de laatste jaren is het overwicht van bepaalde studierichtingen en opties en de quasi-afwezigheid van andere.
- Op de pedagogische studiedagen worden, wanneer deze studiedag intern georganiseerd wordt, elementen aangepakt die specifiek zijn voor de academie: het uittekenen van leerlijnen, het nadenken over en het uitschrijven van competentiematrixen, enz..
- De visie op nascholing heeft aandacht voor de opvolging van nascholing op vlak van vakgroepwerking en personeelsbeleid. Er is in de academie veel interne expertise aanwezig. In functie van de deskundigheidsbevordering wordt daar op bepaalde momenten gretig gebruik van gemaakt.
- Ondersteuning** De academie gebruikt het hele budget dat de overheid voor nascholing ter beschikking stelt, volledig op. Vanuit de gemeente wordt een beperkt extra budget voor nascholing voorzien. Het gebeurt dat leerkrachten vanuit de academieleiding omwille van bepaalde redenen aangespoord worden om nascholing te volgen.
- Vanuit de academieleiding worden via pedagogische nieuwsbrieven (twee maal per jaar) aspecten van het leerproces besproken en geduid. Op deze wijze wordt het gehele korps op de hoogte gebracht van bepaalde pedagogisch-didactische ontwikkelingen.
- Doeltreffendheid** Ervaringen van gevolgde nascholingen worden in de vakgroepen gedeeld. Het effect van de gevolgde nascholingen is niet meetbaar. Toch heeft elke input in verband met deskundigheidsbevordering vrijwel meteen effect op het klasgebeuren. Dit kan van korte of van langere termijn zijn. Via een feedbackformulier geven leerkrachten na de nascholing hun ervaring weer. Behalve de kennisname door de verantwoordelijken voor nascholing is dit nog geen instrument dat gebruikt wordt voor intervisie en voor multiplicatie op academieniveau. De bijzondere aandacht die besteed wordt aan deskundigheidsbevordering voor jonge, pas aangestelde leerkrachten is erg doeltreffend en praktijkgericht. Dit blijkt uit gesprekken met de betrokkenen.
- Ontwikkeling** De academie blijft de evoluties op artistiek onderwijsvlak volgen en probeert aan te sluiten op tendensen en vernieuwingen in het onderwijslandschap. Door de recente ontwikkelingen en daaruit ontstane impulsen komt er meer en meer vraag naar nascholing. Er zijn nog mogelijkheden tot verdere ontwikkeling, en daar is de academie zich van bewust.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** De academie kiest vanaf dit schooljaar voor een evaluatie die gericht is op competentie-ontwikkend onderwijs waarin de geïntegreerde ontwikkeling van kennis, vaardigheden en attitudes van de leerlingen centraal staan. De inhoud van de te ontwikkelen competenties zijn gebaseerd op de erkende minimumleerplannen.
- Dit gebeurt volledig gelijkgericht voor de verschillende studierichtingen. Daartoe zijn competentiematrixen per vak ontwikkeld in termen van vaardigheden, kennis en attitudes, opgenomen en uitgezet over de verschillende studie jaren.
- De leerlingen kennen de criteria en de normeringen voor de appreciaties die worden uitgedrukt in punten en in beschrijvingen.
- De evaluatiepraktijk sluit helemaal aan op het individuele leertraject en de verwachtingen zoals gesteld in de jaarplanning met afsprakenkader en met operationele doelen.
- Ondersteuning** Het team van directie en coördinatoren stelt alles in het werk om een geactualiseerd, sluitend totaalplan te ontwikkelen voor de éénheid, de samenhang en de afstemming tussen leerplandoelen, leertrajecten, onderwijsontwikkeling en evaluatiepraktijk.
- De vakgroepen spelen een belangrijke rol in het bespreken van leerlingen met bepaalde leerproblemen. Zo is er niet alleen verticaal, maar ook horizontaal overleg ter bevordering, stimulering en motivering van zwakkere leerlingen of leerlingen met een mindere evaluatie voor delen van de opleiding.
- Behalve voor de studierichting Woord (zie elders in dit verslag) gebeurt de jursamenstelling voor de eindexamens steeds conform de regelgeving. De vakgroepen, de leraars dus, hebben inspraak door het suggereren van bekwame juryleden. De juryleden worden tijdens een voorbespreking geïnformeerd over de academievisie omtrent het evalueren en de evaluatiepraktijk.
- Jurysamenstellingen worden na afloop geëvalueerd en wanneer nodig bijgestuurd voor de toekomst.
- Doeltreffendheid** Gezien de hele evaluatieprocedure compleet nieuw is kunnen er nog geen vaststellingen gedaan worden of conclusies getrokken omtrent de doeltreffendheid ervan.
- Ontwikkeling** Het verwerken van nieuwe inzichten en de actualisering van de evaluatiepraktijk zijn volop en permanent in ontwikkeling. Er is een permanente evaluatie van de evaluatiepraktijk voorzien door een pedagogisch coördinator, tevens psycholoog. Na een jaar proefdraaien zal nogmaals worden geëvalueerd en bijgestuurd waar nodig. Kortom: de academie zit volop in een ontwikkelingsproces wat de evaluatiepraktijk betreft.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de academie levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het organigram van de academie is piramidaal uitgebouwd: van directieteam via de pedagogische coördinatoren en de vakgroepen indalend tot op het niveau van het lerarenteam. De leiding van de academie wordt waargenomen door de directeur en een team van coördinatoren met specifieke opdrachten en verantwoordelijkheden. Het leiderschap is gedragen, met een zeer bewuste opname van de eindverantwoordelijkheid. De inrichtende macht is zeer betrokken bij de academie. Zij durft geëngageerd, met visie en kracht, ontwikkelingsgericht denken.
- Overleg, dialoog en professionele samenwerking tussen de academie voor Muziek, Theater en Dans en de academie voor Beeldende en Audio-visuele kunsten, beide gehuisvest op dezelfde campus, is afwezig.
- Visieontwikkeling** De zoektocht naar differentiatie, innovatief denken en doen, aandacht voor adaptief onderwijs, gelijke onderwijskansen, leerbegeleiding, evaluatiepraktijk, personeelsbeleid en het stelselmatig actualiseren en bijsturen van leerinhouden liggen aan de basis van een breed gedragen, participatief ontwikkelde artistiek pedagogische visie. Deze visie is doordrongen van aandacht voor de algemene persoonlijkheidsvorming van de leerlingen. Psycho-pedagogische onderwijsaspecten zijn er eveneens onlosmakelijk mee verbonden en maken deel uit van de gehele visieontwikkeling. Differentiëring en verfijning van de visie over leerlijnen en jaarplannen is afhankelijk van de artistieke visie van de respectievelijke vakgroepen.
- Tevredenheid en welbevinden van leerlingen en leraars zijn, naast de zuivere onderwijsdoelen, bijzondere nevendoelen van de eerder geschetste visieontwikkeling.
- Met een stevig onderbouwd, overtuigend artistiek pedagogisch project, met een schoolwerkplan dat gericht is op een sterke verankering van de academiewerking in het socio-cultureel weefsel van de gemeente en van de regio, en vooral met functioneel onderwijs dat gericht is op kwaliteit op elk niveau, wordt steeds opnieuw ingespeeld op de permanent evoluerende maatschappij. Enkel de studierichting Woord blijft in de schaduw staan.
- Hoewel de academie in hetzelfde gebouw gehuisvest is als de academie voor Beeldende en Audiovisuele Kunsten is er in de visietekst geen enkele verwijzing naar samenwerking, zowel intern als extern.
- Besluitvorming** Op elk beslissingsniveau (inrichtende macht, academie, directie, directieteam, ABOC, ...) wordt op een correcte manier omgegaan met de respectievelijke verantwoordelijkheden. De rol van het lerarenteam, het pedagogisch college en de vakgroepen is adviserend. Naar dat advies wordt geluisterd en daar waar het voor de academie relevant is, ook rekening mee gehouden. Bijgevolg is de besluitvorming participatief.

Kwaliteitszorg	De huidige lokalen en de inrichting ervan is kwaliteitsvol maar er zijn structurele infrastructuurle korten. Het zorgbeleid, aangestuurd en opgevolgd door de zorgcoördinator, is een voorbeeld van goede praktijk. De visie op integrale kwaliteitszorg vertoont bijzondere aandacht voor het borgen van de aanwezige kwaliteiten bij het merendeel van de personeelsleden en bij de leerlingen. Op het niveau van de vakgroepen wordt nagedacht over wat integrale kwaliteitszorg is en wat dit kan betekenen in het kunstonderwijs. In de vakgroep voor de studierichting Woord kan de artistieke component in de kwaliteitszorg verbeterd worden met de inbreng van meer expertise voor wat betreft het kunstzinnige van de opleiding, de artistiekeiteit. Voor het geheel van de kwaliteitszorg, met aandacht voor de leerling in het bijzonder (cfr. de artistiek pedagogische visie), wordt momenteel gewerkt aan een geïntegreerd leerlingvolgsysteem. Dit helemaal in het verlengde van de uitgetekende leerlijnen (jaarplannen) en de evaluatiepraktijk.
Deliberatie	De leerplandoelstellingen voor het vak hedendaagse dans in de studierichting Dans worden niet gerealiseerd. De inspectie is er evenwel van overtuigd dat de academie voldoende beleidsvoerend vermogen heeft om hier zelfstandig aan te werken en de nodige acties te ondernemen. Daarom wordt dit vak gedelibereerd tot 'Voldoet aan de erkenningsvoorwaarden'.
Inbreuken op de regelgeving	De samenstelling van de jury is in de studierichting Woord niet steeds conform de regelgeving. BVR houdende de organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichtingen muziek, woord, dans, 31 juli 1990 artikel 33.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE

6.1 Wat doet de academie goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de leerplandoelstellingen voor al de focusvakken in de studierichting Muziek.
- De realisatie van de leerplandoelstellingen voor de vakken toneel, repertoirestudie en literaire creatie in de studierichting Woord.
- De realisatie van de leerplandoelstellingen voor de vakken dansinitiatie en artistieke training in de studierichting Dans.
- De manier waarop de instelling de tekorten van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving opspoort en beheerst, is een voorbeeld van goede praktijk. Ze werkt deze tekorten weg vanuit een prioriteitenplanning.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De ontwikkelingen in functie van een geïntegreerd leerlingvolgsysteem.
- De visieontwikkeling inzake deskundigheidsbevordering met aandacht voor o.a. verbreding, feedback, multiplicatie en interne expertise.
- De ontwikkeling van een sterke visie over evaluatiepraktijk met afstemming op leerdoelen, jaarplannen en persoonlijke ontwikkelingstrajecten.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het gedragen leiderschap met plichtsbewuste opname van verantwoordelijkheid.
- Een sterke sturing voor de participatieve ontwikkeling van visie op verschillende niveaus.
- Een besluitvorming op basis van een verantwoordelijkheidsgevoel, in overleg met alle niveaus.
- De interne kwaliteitszorg en de aandacht voor leerbegeleiding.

6.2 Wat kan de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De verdere ontplooiing en duidelijke profilering van het vocaal ensemble.
- De inhoud van het examenrepertoire in de middelbare graad (M3) van de studierichting Woord.
- Het differentiëren van de leerplandoelstellingen hedendaagse dans per leerjaar en per graad.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het stimuleren van het volgen van passende nascholingsprojecten in de studierichting Woord.
- Het verduidelijken van de beeldvorming rond de te ontwikkelen competenties in relatie tot de evaluatiepraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- Een constructieve dialoog die leidt tot professionele samenwerking tussen de beide kunstacademies: de podiumkunsten en de beeldende kunsten.
- Een sterkere visie over artistieke expertise in relatie tot de specifieke deskundigheid in de studierichting Woord.

6.3 Wat moet de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de leerplandoelstellingen voor de vakken algemene verbale vorming en voordracht in de studierichting Woord.
- De realisatie van de leerplandoelstellingen voor het vak hedendaagse dans in de studierichting Dans.
- De samenstelling van de jury in de studierichting Woord:
BVR houdende de organisatie van het deeltijds kunstonderwijs, studierichtingen muziek, woord, dans, 31 juli 1990 artikel 33.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
  - * voor **woordkunst** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor algemene verbale vorming, voordracht.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **08-11-2017** opnieuw een controle uit.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor **dans, muziek**.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Luc PONET de inspecteur-verslaggever	Marc PRILS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de academie	